

לפרשת פקודי – תשע"ו

הדרך האחת

יהונתן טוכפלד

מוטיב החוזר שוב ושוב בפרשת השבוע שלנו הם צמד המילים "כאשר צווה ה'". על כל צעד וצעד שנעשה בהקמת המשכן - מסכמת התורה, שבדרך כלל מצמצת בלשונה, וחוזרת על ההמנון "כאשר צווה ה'".

ומדוע זאת?

כי כאן טמון היסוד הבסיסי והחשוב ביותר בעבודת ה'.

לפני מספר שבועות קראנו על חטא העגל. מה היה חטאם של בני ישראל? ר' יהודה הלוי מסביר בספרו הכוזרי כי חטאם של בני ישראל לא היה עזיבת ה' לטובת אל אחר. והפסוקים אכן איתו - "וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר... כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו"

משה נעלם. במשך 40 יום אין להם, לבנ"י, רועה. אין להם מנהיג. אך מה שהכי חסר להם זה חיבור לריבונו של עולם. עבורם, החיבור לקדושה נעשה מאז ומעולם באמצעות משה. משה הוא האיש אשר דיבר עם האלוקים, הניסים והנפלאות נעשו לו ודרכו. משה הוא הצינור והוא החוט, כך הרגישו, המחבר בינם ובין ה'. וכאשר הם מרגישים את הצורך העז להתקרב לקדושה הם פונים ומוצאים תחליף משה - עגל זהב. תחליף משה, לא תחליף לה'.

הרמב"ם מסביר כי כל העבודה הזרה בעולם התחילה מרצון כן, אמיתי ומבורך לעבוד את ה'. בני האדם אשר הרגישו בשפלותם, רצו להתקרב לקדושה. אך איך מתקרבים לאל בלי גוף ששכל האדם לא מסוגלת לתפוס או להכיל אותו? מתפללים לאחד מכוחותיו. רואים את העוצמה של האל בשמש הקודחת ומתחילים להתפלל. כך זה מתחיל. זה נגמר בשפע אלילים, פסלים, קורבנות אדם, צאצאי אל המתהלכים בינינו ושאר מרעין בישין.

בפרשת השבוע התורה מלמדת אותנו שיש רק דרך אחת לעבוד את ה' - הדרך אותה הוא ציווה. כל פזילה לימין או לשמאל - תיגמר בעבודה זרה, כל 'הגדלת ראש' - תגרום לאיסור דאורייתא של בל תוסיף, כל עבודה נוספת שלא כלולה בתוך תרי"ג המצוות, כגון הקטרת האש של נדב ואביהוא - תיחשב כמעשה זר שאין לו מקום ביהדות.

לכן באה התורה וחוזרת שוב ושוב כי המשכן נעשה בדיוק, אבל בדיוק כאשר ציווה ה' את משה. כל הטלת פטיש וכל אריגת חוט נעשתה לפי ציוויו. בצלאל הבין כי גם אם הוא חושב שבמנורה אין מספיק כפתורים ופרחים, וכי יהיה זה נפלא אם רק נוסף פה עיטור נוסף - אין לו רשות לשנות מהצו האלוהי.

כך גם היום, עלינו להתנער מהחשיבה כאילו יש לאדם את הכוח לשנות ולהמציא דרכים חדשות וטקסים משונים לעבודת הבורא. עלינו להפסיק עם החשיבה הפגאנית במהותה של תפילה באמצעות צדיק זצ"ל, אדמו"ר, או כל תחליף משה/עגל. עלינו להפסיק לרדוף אחרי סגולות פלא, קמעות ושאר טקסי מלמולי פסוקים וברכות שלא מופיעים במקורותינו.

כן, כאשר אדם בוחר לבד מה לעשות הוא יותר "יתחבר", עבודה בלי כפייה היא במהותה עבודה יותר פשוטה. ולכן ישנם 60 פנים לתורה. תמצא לך את המקום שלך ביהדות .
אך תמיד לזכור, אנו מצויים לעשות כאשר צווה ה'. עלינו להפסיק לחשוב על עצמינו - ולהתחיל לחשוב מה עלינו לעשות כדי להיות עבדי ה' טובים יותר .